

Periode 1980 - 1985

Op weg naar de basisschool..

"U hebt nog vier jaar de tijd, gebruik ze goed" besluit inspecteur A.E. van Eeden in 1979 zijn uiteenzetting voor het bestuur over "de nieuwe basisschool". Er zal dan ingevolge de wet geen sprake meer zijn van kleuterscholen en lagere scholen maar van basisscholen voor 4- tot 12-jarige leerlingen. Het leerplan van de lagere school en het spelwerkplan van de kleuterschool zullen worden vervangen door het zgn. "schoolwerkplan". Hierin staat wat het gewenste onderwijs is en hoe het vorm gegeven moet worden. Er komt een hele ontwikkeling op gang.

Integratie

Er zijn besprekingen over de integratie van kleuter- en lager onderwijs. Dit gebeurt "in de beste verstandhouding" met het kleuteronderwijs o.l.v. de heer Konings. Voor elk schoolvak komen series vergaderingen tussen de personeelsleden om het schoolwerkplan vorm te geven. Men is bang, dat het speelse karakter van het kleuteronderwijs verdrongen wordt door het leren op papier.

Intensieve voorbereiding en overleg met de Stichting Christelijke Kleuterscholen resulteert in 1982 in een fusie met deze stichting. Er worden drie kleuterscholen bij de vereniging gevoegd; "Kleuterhoeve", "Klimop" en "De Wegwijzer" (De Krekeltjes). Hiermee komen na 82 jaar voor het eerst vrouwen in het schoolbestuur.

Eerdere pogingen hiertoe werden afgedaan met "er zijn oudercommissies waarin de nodige dames zitting hebben". Vanuit het kleuter-schoolbestuur komen mevrouw T.A. Schimmel-Zandijk en J.J. Kool-v.d. Sterre in het schoolbestuur. Een statutenwijziging maakt een bestuur van tien personen mogelijk. In de jaren erna gaan de oudercommissies van scholen samen en verdwijnen de namen van de kleuterscholen. De Wegwijzer gaat als één van de eerste scholen in 1983 over tot een één-hoofdige leiding als juf A.B. Bosman-ten Brinke trouwt en afscheid neemt. Ook op school Hoef krijgt de eenhoofdige leiding door meester B. Timmer gestalte als hoofdleidster mevrouw C. van Tongeren in 1984 school Hoef verlaat om op De Pelikaan te gaan werken.

Hiermee is dan de basisschool ook in personele bezetting een feit geworden, onderdeel van een van de grootste onderwijsoperaties in de onderwijsgeschiedenis van Nederland.

Een "Import" als secretaris en ook nog van een "verkeerde Kerk" door H. Vredeveld, oud-secretaris

Toen wij in april 1973 vanuit het hoge noorden in Putten kwamen wonen, werd ons een woning toegewezen op ± 50 m vanaf school "De Wegwijzer". Onze kinderen konden daar direct geplaatst worden. Na 14 dagen was het Koninginnedag. De kinderen werden op school zo verkleed en geschminkt, dat we ze zelf bijna niet meer kenden. Wij hoefden daar niets aan te doen; het werd allemaal geregeld. Dit was de eerste Koninginnedag van "De Wegwijzer". Ons eerste contact was dus al heel positief.

Na een jaar in Putten werd ik gevraagd mij kandidaat te stellen voor een bestuursfunctie. Op de ledenvergadering van april 1974 in Hoef werd ik gekozen. Veel later, nadat ik in 1977 secretaris was geworden en dus inzage had in alle archiefstukken, bleek mij dat aan mijn benoeming als eerste "Andreaskerker" heel wat vooraf gegaan was. U vraagt zich misschien af: waarom dit verhaal. Wel, omdat ik na 16 jaar als bestuurslid, waarvan 13 jaar als secretaris, heb gemerkt, dat er heel goed samen te werken is in een kerkelijk zo verdeeld Putten. Dat kwam, omdat men zich allemaal voor hetzelfde doel inzette, in ons geval voor het Christelijk onderwijs.

De periode 1974 tot 1990 is voor mij een heel bijzondere geweest.. De 10 jaar van samenwerking met voorzitter G.R. van Winkoop, penningmeester/administrateur K.R. Bot was een heel drukke tijd. We vergaderden vele uren op de gekste tijden en plaatsen, maar altijd in goede harmonie.

Door mijn bouwkundige achtergrond en werk bij de gemeente Putten heb ik de vele bouwprojecten natuurlijk intensief gevolgd. Onderwijskundig had ik geen enkele ervaring, maar daarvoor kon ik altijd terugvallen op de heer P. Koornneef. Wij hebben heel wat uren besteed aan overleg en bestuderen van rapporten, brieven, verslagen, e.d.

H. Vredeveld

Het niet doorgaan van de plannen om samen met het andere schoolbestuur in de wijk Putter Eng West een school te stichten en te beheren, de latere Ichthus-school, is een grote teleurstelling geweest. Wij hadden dit bedoeld als een proefproject om eventueel tot een samenvoeging van alle Protestantse lagere scholen in Putten te komen. De toekomst van het basisonderwijs in Putten zou er zeer bij gediend zijn geweest.

100 jaar Vereniging voor C.N.S. op G.G. is op zich niet belangrijk. Het gaat immers altijd om dat "ene kind" in contact te brengen met het Evangelie. De school en de vereniging mag daarin alleen een instrument zijn. Als men die opdracht aanvaardt, moet men er ook voor stáán en alles doen wat in het vermogen ligt om dat te verwezenlijken.

Met vallen en weer opstaan hebben wij getracht om 16 jaar ons in te zetten voor de vereniging en haar doelstelling. Aan dit belangrijke deel van ons leven bewaar ik heel fijne herinneringen.

De Wegwijzer Indianendag bij Nulde 1984

1984 is een jaar met veel personele wisselingen. Allereerst moet men op De Wegwijzer helaas afscheid nemen van directeur drs. P. Koornneef, die een nieuwe uitdaging heeft aangenomen. Aan een 17-jarig dienstverband komt dan een einde. Meester N.H. Sandberg wordt de nieuwe directeur. Op de Pelikaan neemt meester H.J. Büscher de directeurstaak over van mevrouw A.A. ten Hülischer die wegens gezinsuitbreiding ontslag vraagt.

Meester Büscher

Meester Sandberg

Wat een prachtclub; léve de club! N.H. Sandberg, directeur De Wegwijzer

Vijftien jaar geleden werd ik als directeur lid van deze "club". De zeven jaar er voor als onderwijzer was het sfeer-proeven. Toén kwam dat gevoel van: "Daar wil ik bij horen." Van dat speciale gevoel en de keuze die erop volgde, wil ik u deelgenoot maken.

Eerst even terug in de tijd. Mijn ouders van 86 jaar hebben hun religieuze overtuiging ontwikkeld in de voor- en naoorlogse tijd. Het waren stuk voor stuk zware dominees die een stempel drukten op het gezin, waarin ik opgroeide. Ik herinner me, dat onze dominee genadeloos afrekende met onze rooms-katholieke broeders en zusters. Dat vond ik gemeen, want mijn vriendje was katholiek. Hij zat desondanks naast mij in de klas. Later begreep ik wel dat de dominee het beste met ons voor had.

U begrijpt, dat in een gezin met opgroeiende en studerende pubers door hen wel eens naar alternatieven werd gezocht, want van een (didactische) aanpak de jeugd erbij te betrekken, was in onze kerk weinig te bespeuren. Er waren momenten, dat ik zoals de Kamerling uit Morenland, niets begreep van wat de dominee ons probeerde duidelijk te maken. Tijdens de catechesatie werd slechts domweg uit een boekje geleerd.

Toen ik in Putten kwam, ging er een wereld voor me open. Binnen onze schoolvereniging ontdekte ik, dat het kerkelijk ook anders kan. Waar het bij ons in de kerk en thuis niet op prijs gesteld werd, dat je als hervormde met een gereformeerd meisje trouwde, ondervond ik dat in het Puttense juist die verschillende richtingen met elkaar samenwerken. Er wordt naar elkaar geluisterd en niet direct geoordeeld. Er worden argumenten uitgewisseld, gediscussieerd en besluiten genomen, die gericht zijn op het welzijn bin nen onze scholen. Er moet wel eens water bij de wijn worden gedaan, maar de winst is zo veel groter. Er wordt met elkaar omgegaan in navolging van Jezus en dat siert onze schoolvereniging.

We moeten echter wel alert en waakzaam blijven. In de toekomst zijn er kansen en bedreigingen. Er liggen namelijk mogelijkheden federatief samen te werken met verenigingen in Nijkerk, Nijkerkerveen, Barneveld en Hoevelaken. Eendracht maakt macht, betekent in dit geval dat je beter bestand zult zijn tegen de toenemende druk van buiten de schoolvereniging. Bundeling van kracht en deskundigheid zal onze vereniging zeker goed doen. We moeten wel voorkomen, dat binnen dat grote verband onze eigenheid, die we zo koesteren, verloren gaat.

Onlangs heeft ons schoolteam gediscussieerd over het aannamebeleid voor leerlingen met betrekking tot de levensbe schouwing. De conclusie was helder. Er mag geen misverstand over bestaan. Kinderen waarvan de ouders de uitgangspunten, doelstellingen en werkwijze van onze scholen onderschrijven en/of respecteren zijn welkom. We verwachten dat de kinderen het lesprogramma van a tot z volgen en dat ouders daarmee instemmen. Anderzijds is er begrip voor de levensbeschouwing van de anders-denkende en wat daarmee samenhangt.

Mensen de ruimte geven binnen het kader van de statuten van onze schoolvereniging én verstandig daarmee omgaan zijn inspirerende kenmerken van onze schoolvereniging.

Lid van zo'n vereniging word je niet zo maar. Dat doe je uit belangstelling, bewogenheid en betrokkenheid. En dat is volgens mij de reden van haar (voort) bestaan, nu al 100 jaar. Van harte gefeliciteerd! Wat een prachtclub; léve de club!

Een mooie tijd H.J. Buscher, directeur De Pelikaan

Veel dingen komen boven drijven, als ik overdenk wat er in de jaren vanaf 1984 op de Pelikaan is gebeurd. Snel zat de sfeer erin: we overlegden op een goede en constructieve wijze met elkaar. Die sfeer was niet alleen kenmerkend bij het overleg met leerkrachten, maar ook met de oudercommissie en later de medezeggenschapsraad. Hierdoor ontloopten ouders zich vanaf dit eerste begin ook als meewerkenden met een eigen verantwoording. Ik heb dat altijd zeer gewaardeerd en gestimuleerd en het aardige is dan, dat er zich velerlei dingen ontwikkelen, waar je als team niet zoveel bemoeienis mee hebt, maar die hun uitwerking op de kinderen en ons, als team, niet missen. Voorbeelden daarvan zijn een goed opgezette bibliotheek, de klaar-overs, het overblijven; in het verleden natuurlijk de optocht met Koninginnedag, maar ook nu de vieringen met Kerst, Pasen, Sinterklaas, bazars en eindejaarsafsluitingen. Deze samenwerking tussen de verschillende geledingen is tot op de dag van vandaag optimaal benut en heeft geresulteerd in een goede organisatie en structuur.

Als ik de jaren overzie kan ik ze eigenlijk in drie periodes verdelen.

De periode tot aan 1991 laat zich het beste kenmerken als de opbouwfase.

In die periode werd de wijk gebouwd, kwamen er veel leerlingen op school en was je voornamelijk bezig met het bouwen van de school als gebouw, het benoemen van goede leerkrachten en het kopen van boeken, materiaal en meubilair.

De periode vanaf 1991 tot 1998 zijn we, sterker dan voorheen, bezig geweest met het maken van onderwijskundig beleid. In 1988 werden de ministeriële contouren van de school na 2000 zichtbaar. Daarop anticiperend hebben we vanaf die tijd meer inhoudelijk gewerkt aan onze beleidsvoornemens. Deze hadden voornamelijk te maken met het opzetten van een goed zorgsysteem, het vervangen van methoden, het professionaliseren van personeelsbeleid en het ontwikkelen van een goed pedagogisch en didactisch plan.

Ik heb het gevoel dat we nu die hoofdlijnen goed te pakken hebben. Daarom beginnen we nu aan de derde periode; in deze tijd zullen we langzamerhand die hoofdlijnen op subonderdelen gaan verfijnen en bij schaven. Zo zijn we bezig om inhoudelijk steeds dieper te graven.

Zelf heb ik de uitdaging om een school van het begin af aan op te bouwen als een bijzondere ervaring gezien.

Natuurlijk denk je dan onwillekeurig terug in de tijd. Daar liggen heel bijzondere herinneringen. Zoals die jongen van ongeveer 10 jaar, die overwoog om naar onze school te komen en daarvoor eerst maar eens een uitgebreide vragenlijst opgesteld had om te weten te komen wat wij hier op school wel of niet deden. Een van de vragen was: geven jullie ook gymnastiek? Natuurlijk geven wij gymnastiek! Hij is dus gekomen.

Of het eerste kamp. Met drie meisjes, juf Janneke en ondergetekende op stap. Wadgelopen, overnachten in tenten en pannenkoeken bakken in de regen. Uniek!

Of het benoemen van telkens nieuwe collega's. Bij de proefles van een van de collega's vroegen we ons, als sollicitatiecommissie af, of deze leerkracht dat tempo en dat enthousiasme wel vol zou kunnen houden. Die leerkracht garandeerde, dat dat geen probleem zou zijn. Ik kan nu zeggen, dat hij gelijk heeft gehad.

Of een van de vele officiële gelegenheden. Burgemeester Berkhout zou in de hal een plaquette onthullen na een bijzondere actie tegen lepra. Tijdens de ceremonie viel de plaquette van de tafel en lag in vele stukken op de grond. Gelukkig hadden ze nog een reserve! Allemaal prachtige dingen om op terug te kijken.

Daarbij waren er ook dingen die minder leuk waren. Zoals een kortstondig brandje tijdens de eerste kerstfeestviering in de school. Gelukkig hoefde alleen maar materiaal vervangen te worden. Echt verdrietige zaken maakten we mee toen we, in 1985 en 1993, een leerling verloren. Zulke dingen grijpen je aan. Daar heb je als leerlingen en team moeite mee en die blijven je altijd bij.

Om zo'n school te laten draaien zijn veel mensen nodig. Allereerst wil ik noemen de vele bestuursleden, die in de loop van de jaren hun beste krachten aan de school hebben gegeven. Allen zou ik gaarne willen bedanken in de persoon van de toenmalige voorzitter, wijlen de heer G.R. van Winkoop. Hij metselde de eerste steen en was een warm voorstander van deze school. Die warme belangstelling mocht ik persoonlijk ervaren, niet alleen van hem, maar ook van zoveel andere bestuursleden.

Uiteraard wil ik hier ook de inzet van het team noemen. Als directeur ervaar je het vaak als een voorrecht om aan zo'n stel gemotiveerde mensen leiding te mogen geven.

Als laatste wil ik noemen de leerlingen op onze school. Ik zou vele bladzijden kunnen vullen met ervaringen. Elke dag opnieuw is het fantastisch om met hen te werken. Soms moet je ze een hart onder de riem te steken, soms is het nodig om ze op hun plaats te zetten. Je zag ze komen als vierjarige en je ziet ze als prepuber vertrekken. Jonge mensen voorbereiden op hun toekomst; daaraan mag je als onderwijsgevende je steentje bijdragen. Onderwijs: ...een prachtig vak!

Regels, regels..

"Een onmogelijk jaar" zo luidt de verzuchting van het bestuur in haar jaaroverzicht 84-85. "Er is een lawine van voorschriften en regels afgekomen, waarvan meerdere vervolgens hersteld zijn, opnieuw gewijzigd, en soms uiteindelijk geheel vervangen. Daarnaast gaat het gewone schoolleven door en moet het kind van dit alles zo weinig mogelijk merken." Er wordt een dringende behoefte aan rust in het onderwijs gevoeld.

Ouders

Er is een toenemende rol van de ouders bij het onderwijs te bespeuren aldus voorzitter G.R. van Winkoop. Hij pleit voor een intensieve samenwerking tussen ouders, personeel en bestuur.

Het onaangekondigde schoolbezoek van het bestuur behoort tot het verleden en inmiddels zijn voor elke school contactbestuursleden aangesteld.

Oudercommissies verrichten al ruim tien jaar lang hun onmisbare werkzaamheden in de school, als in 1983, als gevolg van het in werking treden van de Wet Medezeggenschap Onderwijs (1982), de eerste medezeggenschapsraden worden geïnstalleerd. Hierin nemen ouders en leerkrachten zitting in een gelijke verdeling.

Elke school heeft nu een eigen mede-zeggenschapsraad, terwijl men erin is geslaagd één reglement vast te stellen. Het bestuur blijkt een voorstander van overleg en medezeggenschap. Wezenlijke zaken als doel en grondslag van de school mogen echter nooit ter discussie staan op een andere plaats dan op een algemene ledenvergadering. De instelling van de MR betekent ook extra vergaderen. "Niet zo erg" meent secretaris H. Vredeveld, "als het resultaat er maar naar is".

Leuke school.

Elly Jansen, oud-lid Ouder-commissie en MR Wegwijzer

Mijn kennismaking met De Wegwijzer was in 1984. Toen ging onze zoon naar groep 1. Een beetje bedeesd stap je dan zo'n school binnen, want je denkt terug aan je eigenschooltijd. Maar dit was zo'n andere ervaring. Geen drempels en geen afstand. Wel vriendelijkheid, openheid en gelukkig, ook regels.

Ik ging eens een middagje "helpen" bij de kleuters en zo is mijn "carrière" bij De Wegwijzer begonnen. Al snel werd ik secretaresse van de oudercommissie en heb vele jaren in allerlei projecten meegedraaid. Verder ben ik een aantal jaren voorzitter van de medezeggenschapsraad geweest. Dat heb ik tot 1997 gedaan, want toen ging onze dochter van school.

Door mijn werkzaamheden op de school heb ik De Wegwijzer heel goed leren kennen. Mijn conclusie is dan ook, dat wij de schooltijd van onze kinderen als heel positief en plezierig hebben ervaren. Daar staan mensen voor de klas die hun vak verstaan. Er is veel ruimte voor allerlei activiteiten. Er is respect voor de kinderen en de ouders. Ik kan De Wegwijzer een ieder aanraden, die een goede en leuke school zoekt, want ik zie het aan ons "kroost". Ze hebben daar een ware basis meegekregen.

Bestuur van harte gelukkigwens met jullie jubileum en ik hoop, "Wegwijzer", dat jullie de 100 ook halen.

Schoolkamp 1989 De Wegwijzer

Rij 2: Marieke v. Milligen, Henri Kleijer, Inge Nieuwenhuis, Suzanne Hofman, Irene Schraven

Rij 1: Frank Sniijders, Willy Nijhof, Jeroen v. Til, Henriëtte Schuit, Wendy Dekker

Voor: Marjon v.d. Kamp

Over de samenwerking binnen het bestuur meldt het jaaroverzicht '81-'82 het volgende; "De samenwerking binnen het bestuur is zeer goed. Ik zeg dit met nadruk, want wij zijn nogal verschillend van opvatting en instelling en komen uit verschillende kerken. Ondanks de vele, vaak negatieve geruchten en op- en aanmerkingen over en weer tussen de verschillende kerkelijke groeperingen in Putten, toont onze vereniging en dus ons bestuur dat een goede samenwerking heel goed mogelijk is, als men ieder maar in zijn waarde laat, en over en weer respect voor elkaars mening kan hebben. Het doel is voor een ieder van ons gelijk: het bevorderen van het Christelijk onderwijs in Putten. Een zaak waarvoor we allen staan".

Uitbesteding 2

Reeds enkele jaren is door het bestuur bewust gekozen voor een andere werkwijze. Om het werk van het dagelijks bestuur te verminderen, wordt gekozen voor uitbesteding. Dit betekent: tuinonderhoud naar een hoveniersbedrijf, schoonmaakonderhoud naar een schoonmaakbedrijf en administratie naar een administratiekantoor. Dit alles op duidelijke voorwaarden en tegen een vooraf bekende prijs.

Als penningmeester K.R. Bot, die vanaf 1969 de hele financiële administratie van vereniging en scholen op voortreffelijke wijze voor zijn rekening heeft genomen, te kennen geeft in 1986 af te willen treden, betekent dit een grote verandering.

Met ingang van 1986 sluit de vereniging zich dan aan bij de Stichting Dienstverlening Christelijk Onderwijs te Ede. Deze zal de salarisadministratie en de exploitatie van de scholen gaan verzorgen. De heer M. van Galen wordt de nieuwe penningmeester.

Afscheid

Een jaar later, in 1987, wordt afscheid genomen van voorzitter G.R. van Winkoop, die 23 jaar lang bestuurslid is geweest. De voorzittershamer was 21 jaar lang in zijn handen. Het Christelijk onderwijs betekende een belangrijk deel van zijn leven, waar hij zich helemaal voor inzette.

De heer J. Verhoef wordt tot nieuwe voorzitter gekozen. In een gezamenlijke vergadering met alle schoolbesturen uit Putten wordt besloten om 4- jarigen vanaf 1 augustus '87 vier morgens per week op school te laten komen.

Er dreigt een concurrentiestrijd te ontstaan tussen de scholen onderling, omdat voor de 4-jarigen geen aantal uren en tijden was vastgesteld.

Oud-voorzitter J. Verhoef

Mijn ervaringen met Christelijke basisscholen **Newin Hanoglu, oudleerling en moeder**

In 1971 kwam ik naar Nederland. Ik was zeven jaar en moest vanzelfsprekend naar een Nederlandse school. Ik begon met basisonderwijs op de Da Costaschool in Putten. Het was een willekeurige school die mijn vader in die tijd gekozen had. Ik kende geen woord Nederlands. Mijn vader bracht mij naar school. Ik was ontzettend bang en opeens erg eenzaam.

De opvang was erg goed, dat merkte ik wel. Ze probeerden mij op mijn gemak te stellen. Mijn juffrouw maakte allemaal briefjes en zette die op de spullen die in het Nederlands zo benoemd werden. Overigens kon ik een beetje lezen, want ik was in Turkije al op school geweest. Zo leerde ik beetje bij beetje Nederlands. De juffrouw nam de tijd en geduld had ze ook, want ze bleef het maar herhalen.

Het was een moeilijke tijd voor me. Maar al gauw was de school heel vertrouwd. Van huis uit had ik niet veel hulp, want mijn ouders kenden ook geen Nederlands en wisten ook niet hoe alles in Nederland ging. 's Morgens op school bidden, je handjes vouwen en op het laatst amen zeggen was voor mij een spelletje, dat we met zijn allen deden.

De eerste keer Sinterklaasfeest vieren op school was iets om nooit te vergeten. Je wist niet wat er aan de hand was. Er werd gezongen en opeens kwam er een man met een lange witte baard en een paar erg vreemd geklede pikzwarte mannen,. De juf liet me niet alleen. Ik vond alles wel leuk, maar ook erg vreemd. Ik had een cadeautje gekregen en het liedje "Dag Sinterklaasje" kon ik ook al zingen.

Op de Da Costaschool heb ik drie jaar gezeten. De leer krachten hebben me ontzettend goed geholpen. Ze hebben geprobeerd me bij andere kinderen te betrekken, zodat ik geen eenling werd.

Na die drie jaar verhuisden we en ging ik naar een andere school. Het werd de "Wegwijzer". Toen kende ik al wat Nederlands, maar het was opnieuw spannend. Ook hier werd ik goed opgevangen. De leerkrachten hadden er begrip voor dat ik een Islamitisch meisje was. Met sommige dingen werd rekening gehouden. Een traktatie met worst werd voor mij iets anders. Ook op deze school liep alles op rolletjes.

Faitwa Hanoglu

Jaren later ben ik met de basisschool in aanraking gekomen door mijn eigen kinderen. Nu was het de Pelikaan. Nu was alles wéér anders, want ik was geen leerling meer, maar moeder. De leerkrachten die ik zelf op school had gehad, waren nu op deze school. En vanaf het begin was het hartstikke leuk. Ik wilde graag betrokken zijn met de school waar mijn kinderen op zaten. Ik kende intussen Nederlands en was behoorlijk ingeburgerd. Ik voedde de kinderen ook anders op dan dat ikzelf was opgevoed. Mijn kinderen hadden niet zoveel moeite als ik, want ik kon ze helpen.

Op school begon ik als leesmoeder, maar al snel had ik nog meer taken. Ik probeerde aan een paar kinderen die geen Nederlands kenden, Nederlands te leren. Dat ging erg fijn. In overleg met de leerkrachten kozen we elke week een ander onderwerp. Ik was bijna elke dag op school. Deze school was voor mij heel bijzonder, omdat hier de leerkrachten, zaten, die mij indertijd Nederlands hebben geleerd en mij hebben geholpen me in Nederland thuis te voelen.

Bouwen en verbouwen

De Da Costaschool ondergaat in 1986 een interne verbouwing, waardoor er een speellokaal en een werklokaal voor de jongste kleuters komen. De daling van het leerlingenaantal zet echter door. Er vestigen zich daar geen jonge gezinnen met kinderen meer. Het voormalige gebouw van de kleuters wordt gesloopt, evenals de resterende twee houten noodlokalen bij De Wegwijzer.

"De Pelikaan" groeit alsmaar verder en heeft in 1988 al acht permanente lokalen en een speellokaal, terwijl nieuwe (tijdelijke) huisvesting is aangevraagd.

School "Hoef" moet nog verbouwd worden om de kleuters in hetzelfde gebouw te huisvesten. Het wachten is nog op duidelijkheid over de financiën van het rijk. In 1989 kunnen de plannen uitgewerkt worden.

Londo

Onderhoud en vervanging van leermiddelen worden door het rijk aan een landelijk budget gebonden, het zgn. Londo bekostigingssysteem. Dit budget wordt laag gehouden, omdat het rijk bezuinigt. Dit maakt het voor besturen en scholen in financieel opzicht niet makkelijker. Gelukkig is door een strak financieel beleid in het verleden wat reserve opgebouwd.

Identiteit en personeel

De heer K. de Jong, voorzitter van de Unie School en Evangelie is in een lezing in '88 niet gerust op de toekomst van het christelijk onderwijs. "Er is veel behoefte aan goed gemotiveerd personeel en ook aan bestuursleden die het christelijk onderwijs gestalte willen geven."

Er wordt een bestuurslid speciaal voor de personeelszaken aangewezen en aan het dagelijks bestuur toegevoegd en ook is een vaste benoemingscommissie ingesteld om zoveel mogelijk lijn in de benoemingen te krijgen. Bestuursleden geschoold door de besturenraad Protestants Christelijk Onderwijs, hetgeen een noodzaak wordt.

De nota "De school op weg naar 2000" verschijnt in 1989. Centrale gedachte daarbij is dat er een zelfstandige school komt die zelf meer verantwoordelijkheden, meer vrijheden, maar ook meer risico's neemt. De directeuren krijgen belangrijke managementtaken en bereiden zich daar door middel van scholing intensief op voor (1989).

Verbouwing Hoef

In februari 1990 is de verbouwing en uitbreiding van school Hoef voltooid en vindt de officiële opening plaats door burgemeester A.J. Berkhout. De uitbreiding en verbouwing zijn gerealiseerd in goed overleg met de buurtvereniging. "Vanaf het begin was het doel, er gezamenlijk iets goeds van te maken" en dat blijkt gelukt. Door deze samenwerking is de ruimte ongeveer 100 m² groter dan zij alleen voor het onderwijs zou mogen zijn. De meerdere oppervlakte wordt gezamenlijk gebruikt, overdag door de school, 's avonds door de buurtvereniging.

De begeleiding van de verbouwing is een van de laatste grote bestuurstaken van secretaris H. Vredeveld. Het is hem op het lijf geschreven. In 1990 neemt de vereniging, na 16 jaren node afscheid. Hij wordt opgevolgd door mevrouw D. Laseur-van de Kamp.

Oud-secretaresse Mevrouw Laseur

Omzien en...(3) Meester B. Timmer

Ik neem u mee naar 1990. Het gebouw kreeg een heel grote beurt. Het bestuur had er veel voor over om van de school een mooie ruimte te maken. De buurt en de school kwamen nog dicht bij elkaar, want het verenigingsleven kwam ook "over de brug" in de vernieuwde school. Samen met de kleuters trokken we in onze nieuwe school.

De grote kinderen maakten samen stenen mozaïeken en nog steeds ligt dit metselwerk in ons schoolplein. De jongsten metselden de eerste steen, gemaakt naar een ontwerp van een kleutertekening.

Opening School Hoef 1990

Grootouders, ouders en oud-leerlingen gingen 's avonds samen op weg naar school en dat is toch wel heel apart.

We hopen zo nog vele jaren als school in deze buurt onze plaats in te nemen. Persoonlijk spreek ik graag de wens uit, dat ik met ons schoolteam de laatste jaren van mijn "schooltijd" in gezondheid mijn krachten mag geven aan "mijn" school.

Afscheid van "School 't Dorp", de Da Costaschool

Het leerlingenaantal van de Da Costaschool blijft verder achter. Ondanks diverse acties komen er niet voldoende nieuwe leerlingen. Als er geen andere maatregelen worden genomen, zal de school binnen afzienbare tijd onder de opheffingsnorm zakken, zo wordt geconcludeerd.

Deze moeilijke situatie ziet het bestuur en het personeel aankomen, maar ze kunnen het helaas niet keren. Gewacht wordt nog op de maatregelen van de overheid die fusies stimuleren. Die komen in 1992. Onderzoek wijst uit, dat de beste oplossing zal zijn een fusie met "De Wegwijzer". Op 30 juni 1992 wordt de samenvoeging van de Da Costaschool met de Wegwijzer in een extra vergadering aan de leden voorgelegd. De ledenvergadering en medezeggenschapsraden geven groen licht en onder deskundige begeleiding worden alle aspecten zorgvuldig voorbereid in werkgroepen.

Veel tijd wordt besteed aan een goede integratie van beide scholen en hun leerlingen. Op 1 augustus 1992 komt er dan een einde aan het zelfstandig bestaan van de Da Costaschool. De leerlingen kunnen alle in het gebouw van de Wegwijzer worden gehuisvest, hetgeen aangepast wordt om tijdelijk negen groepen leerlingen te herbergen.

Meester P. Sandstra en P. Jager, die respectievelijk 20 en 29 jaren werkzaam zijn geweest op de Da Costaschool, treden vervroegd uit. Er wordt hartelijk afscheid genomen. De overige personeelsleden vinden een plaats op De Wegwijzer en De Pelikaan.

Herinneringen aan de Da Costa School. C. van Driel, oud-voorzitter OC en MR

Toen rond 1982 Marie José op de kleuterschool zat, realiseerde ik me dat een school naast de leerkrachten ook behoefte heeft aan ouders die zich inzetten voor de school. Ik was in de omstandigheid, dat ik door mijn baan vrij direct bij onderwijs betrokken was via het opleiden van leraren Biologie. Ik informeerde, of ik me nuttig zou kunnen maken in de oudercommissie. Dat werd positief ontvangen. Vanaf die tijd heb ik me de maximale termijn van 2 jaar ingezet om als voorzitter van de oudercommissie en van de medezeggenschapsraad de Da Costaschool te ondersteunen waar dat kon.

Als ik terugdenk aan die periode komen verschillende associaties naar boven:

A. Een team van docenten dat zich voor 100% inzette voor de kinderen. De leerkrachten waren er altijd op uit om de leerlingen voor te bereiden op een goede vervolgopleiding. Leerkrachten als Piet Sandstra, Piet Jager, Jelle Dooijeweerd, Juffrouw Janneke, Juffrouw Gera, Juffrouw Geja, Aria ten Hulscher, ze waren ieder op hun manier voor de kinderen bron van kennis en inspiratie.

*B. Heel veel activiteiten. Het meest blijft me bij door verschillende fancyfairs. Wat we daar allemaal niet verkocht hebben: boeken, meubilair, cake, koffie, visjes van Foppen. Als ik nu in de winkel kom, ongeveer 12 jaar later, zegt Foppen nog steeds: "Goedemiddag collega". Ik had namelijk de hele dag achter de viskar gestaan
Door de medewerking van heel veel ouders was het altijd weer een genot om mee te werken en een hoeveelheid geld bijeen te sprokkelen voor een goed doel of voor speciale attributen voor de school.*

C. De vele inhoudelijke gesprekken in de oudercommissie. Iedere keer hadden we een ander thema. Het voorbereiden van de ouderavonden, waarvoor we meestal een spreker uitnodigden of een nieuwe ontwikkeling binnen school ook door de ouders zelf lieten ervaren. Nieuwe leesmethoden. De introductie van wereld-oriëntatie. De basisschool als nieuwe onderwijsvorm. De identiteit van de Da Costaschool. Welke plaats neemt het Godsdienstonderwijs in op de Da Costaschool. Natuurbeleving; wat kun je doen in de omgeving van de school om de leerlingen iets van die prachtige natuur te laten ervaren.

D. De schoolkampen. Die waren een belevenis voor de leerlingen, maar ook voor de meereizende ouders. Ik heb enkele dagen geholpen met koken. Het was verbazingwekkend, hoe het kleinste meisje uit de groep 2 borden macaroni weg werkte, terwijl een aantal jongens die verrukkelijke macaroni niet lustte, maar zich wel liet vollopen met yoghurt en vla.

E. Aan het einde het jaar, waarin de invoering van de Medezeggenschapsraad plaatsvond, waren er al tekenen dat het leerlingenaantal permanent lager zou uitkomen dan nodig was om de school in stand te houden. Het einde van een periode kondigde zich al aan. Toen een aantal leerkrachten van de Da Costa solliciteerde bij een van de twee andere scholen van het "Kleine Schoolbestuur", was het eigenlijk niet meer de school waar ik 6 jaar daarvoor als lid van de ouderraad was binnengekomen. Mijn opvolger Ido Boverhuis heeft als voorzitter van de MR de zeer ondankbare taak gehad de opheffing van de Da Costa school kritisch te volgen en daar waar nodig op te komen voor de leerlingen, de ouders en de leerkrachten.

Het is achteraf een heel dankbare periode geweest, waarin enkele aanvaringen met het bestuur niets afdoen aan het plezier, waarmee ik een aantal jaren die school in het centrum van Putten, waar nogal wat gereformeerde leerlingen op zaten, heb kunnen helpen.

Ik hoop dat de traditie van het warm-pedagogische klimaat van de Da Costaschool, ook te vinden zal zijn op de andere scholen van het "Kleine Schoolbestuur".

Daar heb ik het volste vertrouwen in. Laten we met z'n allen zorgen, dat er voor die ouders die hun kind bewust op een Christelijke school met een CNS op GG signatuur willen plaatsen, altijd een gelegenheid is om dat te doen. We kunnen dat bevorderen door ons actief in te zetten voor de scholen waar onze kinderen op zitten.

Da Costaschool op kamp 1975

Computers

De ene nieuwe ontwikkeling volgt op de andere. Computers doen hun intrede op de scholen. School Hoef krijgt als eerste in 1991 via het 'Comeniusproject' twee computers. Een jaar later krijgen ook De Wegwijzer en De Pelikaan een aanvulling op het aantal computers dat ze reeds hadden. Vanuit het bestuur wordt een goede invoering van de computer in het onderwijs ondersteund middels een p.c.-privé-project voor leerkrachten.

Beleidsplan

Het eerste beleidsplan van de vereniging wordt in 1991 gepresenteerd. Het is een neerslag van het tot nu toe gevoerde beleid en tegelijkertijd bedoeld als document voor nieuw te ontwikkelen beleid. De nota 'Weer samen naar school' verschijnt in 1992. In nauwe samenwerking met het speciaal onderwijs, in dit geval de Koningin Emmaschool te Nijkerk, gaan de scholen hun deskundigheid en opvangcapaciteit vergroten. Op elke school wordt een coördinator zorgverbreding aangesteld die een aantal uren is vrijgeroosterd voor de extra begeleiding van leerlingen.

De zorgverbreding zal in de komende jaren steeds verder worden uitgebouwd.

Budget

Op 1 augustus 1992 wordt een nieuw bekostigingssysteem voor personele kosten ingevoerd: het formatie-budget systeem. De vereniging is zelf verantwoordelijk voor het betalen van het personeel. Een teveel aan leerkrachten moet zelf betaald worden. Maar het uitsparen van salaris is nu ook mogelijk en kan op later tijdstip voor extra inzet van personeel worden aangewend.

De ontwikkeling van een goed perso-neelsbeleid kost veel tijd. De regels veranderen steeds. Ieder jaar moet een formatieplan voor de personele bezetting worden opgesteld. Hiervoor moeten steeds de prognoses van leerlingenaantallen voor komende jaren worden bijgesteld.

De TWAO (Tijdelijke Wet Arbeidsbe-middeling Onderwijs) zorgt in 1993 voor veel frustratie. Er zijn veel leerkrachten zonder werk, die wel wachtgeld ontvangen. Deze moeten met voorrang aan het werk, tijdelijk of vast. Het bestuur is verplicht een persoon in het bezit van een uitkering te benoemen. De benoemingscommissie moet zich in veel bochten wringen om leerkrachten te benoemen die voldoen aan de uitgangspunten van de vereniging. Ondanks de vele protesten op deze inbreuk op de benoemingsvrijheid zal deze wet nog tot 1996 van kracht blijven.

In 1993 sluiten de scholen zich (verplicht) aan bij de Bedrijfsgezondheidsdienst te Harderwijk. In 1995 krijgen alle personeelsleden een bestuursbenoeming in plaats van een benoeming per school. Hierdoor is de uitwisselbaarheid van personeel vereenvoudigd en wordt de positie van het oudere personeel verbeterd.

GMR

Een gemeenschappelijke medezeggen-schapsraad (GMR) wordt gevormd in 1996. De raad neemt bevoegdheden inzake gemeenschappelijk belang over van de school-MR.

Deeltijdarbeid is in opkomst. Zwangerschapsverlof, ouderschapsverlof, verzoek tot deeltijdarbeid is een veel gezien patroon.

Aantallen

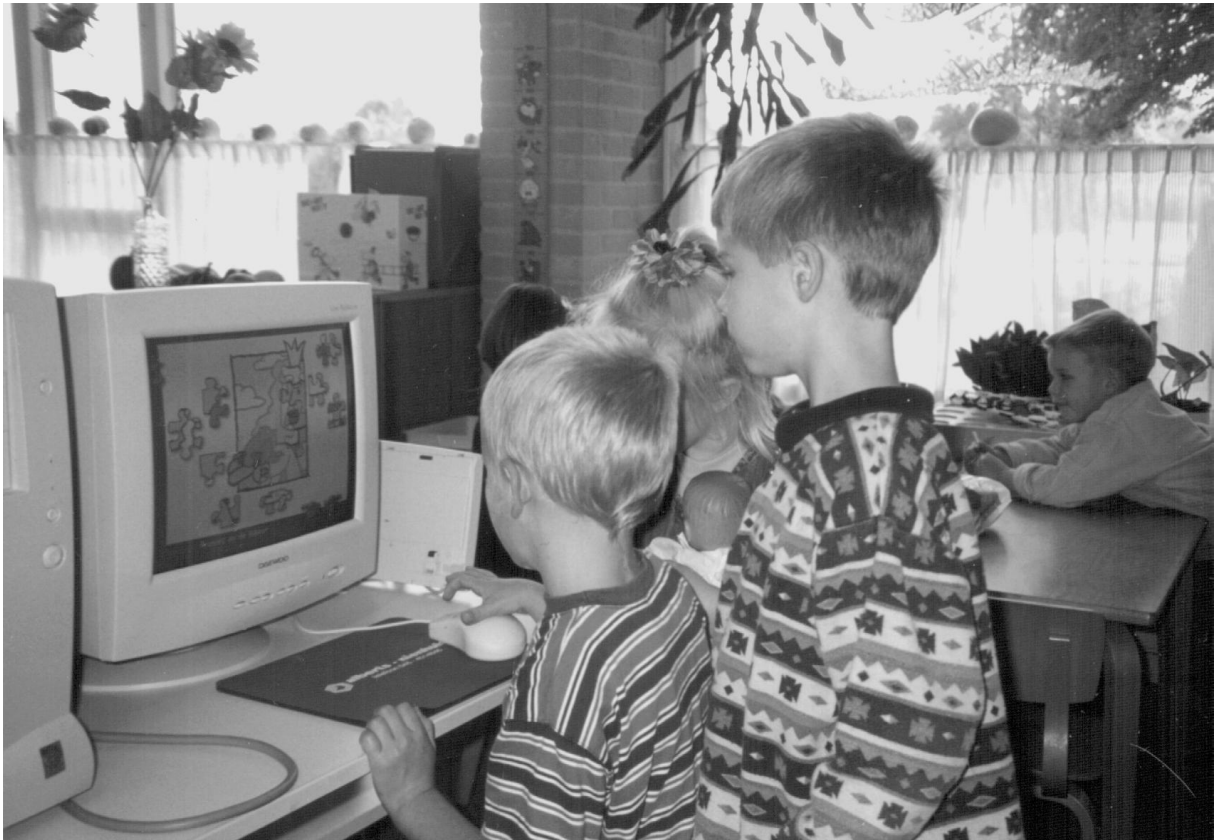
Het leerlingenaantal van school Hoef blijft in deze jaren vrij constant rond de 90 leerlingen schommelen, hoewel de prognoses een lichte daling voorspellen. In 1998 versnelt deze daling door diverse verhuizingen.

De Pelikaan huisvest in 1996 4 groepen leerlingen in het gebouw van de voormalige Da Costaschool, bijgenaamd 'De kleine Pelikaan' en is in dat jaar op het toppunt van haar groei. De uitstroom van leerlingen is in 1996 voor het eerst in 14 jaar groter dan de instroom.

De Wegwijzer laat een stabiel beeld zien, in de jaren 97-98 zelfs een lichte groei.

De school viert in 1997 haar 25-jarig bestaan.

Kleuters School Hoef

Buurtschool

School Hoef is uitgegroeid tot het centrum van een bloeiend verenigingsleven, met name in de wintermaanden. Clubs en verenigingen, catechisaties en vergaderingen. De coördinatie is in handen van meester Timmer die de brug tussen school en buurtvereniging vormt.

Als meester Timmer in 1997 zijn 25-jarig jubileum viert in Hoef is de belangstelling overweldigend en wordt hij door burgemeester B.J van Putten voor één dag tot 'burgemeester van Hoef' benoemd.

Als in 1994 de Puttense scholen besluiten niet meer in schoolverband deel te nemen aan de viering en de traditionele optocht op koninginnedag blijkt ook dat school en buurt bij elkaar horen. De organisatie van de deelname aan de optocht wordt door de buurt overgenomen en ook de traditionele spelletjes op het plein kunnen door de inzet van het schoolteam doorgaan.

Gemeente

De deregulering van taken vanuit de overheid zorgt ervoor dat schoolbesturen en gemeenten grotere verantwoordelijkheden krijgen. De gemeente neemt een aantal taken van de overheid over. In 1997 wordt de bekostiging van het onderhoud ingrijpend gewijzigd. Er wordt een 'commissie huisvesting' gevormd met vertegenwoordigers vanuit alle schoolbesturen uit Putten en de gemeente. Deze commissie wordt in 1998 omgevormd tot het 'bestuurlijk overleg lokaal onderwijsbeleid' en krijgt dan een bredere doelstelling met het oog op de vormgeving aan het 'lokaal onderwijsbeleid'.

Terugblik Stoffel Mulder - lid oudercommissie 'De Pelikaan'

Ik zit nu voor het negende en laatste jaar in de oudercommissie van school "De Pelikaan". Ik ben begonnen als klusjesvader binnen de oudercommissie in 1990. Het woord klusjesvader zegt eigenlijk al wat je doet binnen de oudercommissie op school. Alle voorkomende klusjes zoals het repareren van speeltoestellen, tuinonderhoud tot aan het schilderen van het klaslokaal.

Maar het leukste als klusjesvader vond ik het organiseren van Koninginnedag. Van 1991 tot en met 1995 ben ik daar als voortrekker vanuit de oudercommissie actief in geweest. Dat ik dit de leukste tijd binnen oudercommissie vond, komt vooral, omdat ik een aantal mensen leerde kennen die echt altijd klaar stonden voor hun kinderen op school. En dat het leuk was, bleek wel uit het feit, dat er soms ouders, meesters en jufs rond liepen die meer verf aan elkaars gezicht hadden toevertrouwd dan aan de tekeningen die ingekleurd moesten worden. Ook waren de meegebrachte cake, koeken of zelfs zelfgemaakte taart altijd iets waar ik naar uitkeek tijdens het koffiedrinken.

Het was voor "De Pelikaan" wel een hele grote groep, want er moesten in die tijd vijf grote aanhangers van vrachtwagens opgetuigd worden voor ongeveer 125 kinderen. Als ik grote groep zeg, dan bedoel ik een aantal van ongeveer veertig vaders, moeders, jufs en meesters, die trouw twee avonden in de week kwamen schilderen, plakken en timmeren. Over het aantal uren en zelfs snipperdagen, dat hier door deze ouders, jufs en meesters vrijwillig is gewerkt, zal ik het maar niet hebben, want dat is niet te tellen.

U mag wel weten, dat er een aantal waren, die per Koninginnedag ongeveer 120 uur vrijwillig bezig waren in een tijdsbestek van zes weken.

Het was dan ook altijd een geregeld en menige agrariër in de buurtschap Ste-nenkamer kreeg dan ook ieder jaar weer bezoek van mij met het verzoek om wagens, tractoren, chauffeurs en stroballen beschikbaar te stellen voor die voor de kinderen zo onvergetelijke dag.

Ook menige ondernemer uit Putten leverde gratis verf, plastic, karton e.d. Persoonlijk vind ik het heel erg jammer, dat dit mooie evenement verloren is gegaan, maar gezien het aantal uren, dat er door de jufs, meesters en vaders/moeders mee gemoeid was, kan ik het wel begrijpen.

Nu ik met mijn laatste jaar, inmiddels als voorzitter van de oudercommissie, bezig ben, kan ik het niet laten om af te sluiten met het bedanken van die vele vaders, moeders, jufs en meesters die zich al die tijd belangeloos ingezet hebben voor de kinderen op school. Ook wil die ouders die zich nog niet hebben opgegeven als vrijwilliger op school oproepen dit alsnog te doen.

Tot slot hoop ik dat dit schoolbestuur nog in lengte van dagen zal blijven voortbestaan.

Oud-voorzitter J. Verhoef

In 1985 ben ik gekozen tot algemeen bestuurslid van de vereniging, als afgevaardigde van school Hoef. In die tijd was de rol van algemeen bestuurslid bescheiden. Het dagelijks bestuur had de touwtjes stevig in handen en regelde de meeste zaken. Een bestuursverkiezing verliep heel anders dan in latere jaren. Het was heel gewoon dat er meerdere kandidaten waren voor een vacature. Het besturen was toen nog betrekkelijk eenvoudig en kostte niet zoveel tijd. Dat werd al snel anders met de komst van het Londo-bekostigingssysteem. Vanaf toen werden wet en regelgeving steeds complexer. Daardoor moesten diverse taken, die nog door het dagelijks bestuur werden geregeld aan andere organisaties worden uitbesteed.

In 1987 werd mij gevraagd om voorzitter te worden van de schoolvereniging. Ik heb dit gezien als een uitdaging. Ik wilde bezig zijn voor het Christelijk onderwijs voor onze kinderen. Het bijzondere van dit bestuur was, dat deze is samengesteld vanuit verschillende kerkelijke richtingen. Er was altijd een goede samenwerking in het bestuur. Wij hadden respect voor elkanders meningen en lieten duidelijk merken dat we samen bezig waren met een en hetzelfde doel namelijk: het bevorderen en in stand houden van het Christelijk onderwijs in ons dorp.

In de bestuursvergadering ging het niet altijd over onderwijszaken. In al de jaren, dat ik voorzitter ben geweest, waren er in het voor- en najaar van die momenten dat de voorzitter de vergadering tot orde moest roepen, omdat er verhitte discussies werden gevoerd over tuinonderhoud. Heel bijzonder was de verbouwing bij school Hoef. Ook daar moest de basisschool zijn vorm krijgen. Als voorzitter was ik nauw betrokken bij het hele verbouwingproces. Het heeft heel wat uren vergaderen gekost om het geheel in goede banen te leiden. Maar het resultaat was er ook naar: buurtschap Hoef heeft een prachtig schoolgebouw. Het overleg met de buurtvereniging heeft er toe geleid dat er samen gebruik van het schoolgebouw wordt gemaakt.

Erg jammer was de opheffing van de Da Costaschool. Als bestuur maak je niet graag mee dat een van je scholen in de problemen komt door dat er te weinig leerlingen zijn. Er is van alles geprobeerd om de school in stand te houden, maar uiteindelijk kwamen bestuur, medezeggenschapsraad en oudercommissie tot de conclusie dat in stand houden van deze school niet langer mogelijk bleek. Een samenvoeging tussen De Wegwijzer en de Da Costa school kwam tot stand.

De snelle groei van de Pelikaan heeft bestuur en directie veel hoofdbrekens gekost. Het hoofdgebouw met de noodlokalen werd te klein en er mocht door overheidsmaatregelen niet bij gebouwd worden. Er waren geen andere oplossingen dan de lokalen van de voormalige Da Costaschool in gebruik te nemen. Dit gaf in eerste instantie veel weerstand bij de ouders en terecht, want een grote groep kinderen moest de drukke Engweg over fietsen om bij de Da Costaschool te komen.

Schaalvergroting in het onderwijs was niet meer weg te denken. In het bestuur is daar vele malen aandacht aan besteed. De pogingen om met het grote schoolbestuur tot samenwerking te komen zijn helaas niet van de grond gekomen. Schoolbestuurder zijn is een boeiend vak. Jammer dat er minder belangstelling voor dit werk is. Het is voor onze kinderen van groot belang dat ouders meedenken en praten over de vorming van het onderwijs.

Ik wil een beroep doen op een ieder die betrokken is bij het Christelijk onderwijs. Laat de Bijbel een duidelijk richtsnoer zijn voor ons handelen, dan kunnen we met vertrouwen de toekomst tegemoet zien.

Op weg naar het jaar 2000...

In de ledenvergadering van 1997 spreekt de heer N. de Kruiff van de Unie voor Christelijk onderwijs over 'bestuurlijke schaalvergroting en identiteit'.

Een onderwerp dat niet toevallig is gekozen. Het onderwerp schaalvergroting staat n.l. vaak op de agenda. De overheid is sterk bezig de vorming van grotere schoolbesturen te stimuleren en dit is merkbaar in diverse maatregelen. De druk op de scholen, directie en bestuur is voelbaar toegenomen ten gevolge van de vele ontwikkelingen op onderwijsgebied, zoals 'Weer Samen Naar School', 'Lokaal Onderwijsbeleid', en ontwikkelingen op personeelsgebied, zoals taakbeleid, personeelsbeoordeling, deeltijdarbeid.

Meester Timmer, onderweg naar 2000

Samenwerking

De vereniging wordt in 1997 vanuit Nijkerk benaderd om mee te gaan in besprekingen over de mogelijkheden tot samenwerking met diverse besturen uit Nijkerk, Nijkerkerveen, Hoevelaken en Barneveld. Het bestuur is echter van mening dat eerst de mogelijkheden binnen Putten grondig bekeken dienen te worden alvorens verder te gaan. Er zal een heel zorgvuldige afweging van belangen moeten worden gemaakt, vindt voorzitter J. Verhoef bij zijn aftreden in 1997.

"Veranderingen kun je niet altijd tegenhouden, echter onze opdracht m.b.t. het Christelijk onderwijs blijft onveranderd. Laten wij waken, maar ook bidden, dat de Bijbel een duidelijk richtsnoer zal blijven voor ons handelen, nu en in de toekomst". De heer W. van de Klok neemt het voorzitterschap over. Na diverse gesprekken met 'grote' schoolbestuur wordt in februari 1998 opnieuw een voorstel gedaan om samen te werken op personeel en materieel terrein. Het blijkt echter opnieuw geen haalbare kaart.

Met name uitwisseling/overname van personeel blijkt een onoverkomelijke barrière. In september 1998 stemt dit bestuur wel in met een haalbaarheidsonderzoek inzake samenwerking met besturen uit Nijkerk en omstreken. In 1998 wordt de 36-urige werkweek ingevoerd.

Nieuw is ook de aanstelling van een conciërge op elke school, op Hoef parttime. Ze voorziet in een grote behoefte.

Zo stevent de vereniging en daarmee school Hoef af op haar 100e verjaardag in 1999.

Slotwoord

Waarden en principes die thuis gelden, zien ouders graag voortgezet op de school van hun keuze.

Centraal staat daarbij de Bijbel, die richting geeft aan de manier van omgaan, aan de leerdoelen, aan de lesinhoud, kortom aan de dingen die de sfeer op de scholen bepalen.

Omdat de bijbel zelf het richtsnoer is, bieden de scholen ruimte aan alle kinderen en hun ouders van de meeste Christelijke gezindten. Maar ze bieden ook ruimte aan kinderen die dan wel niet kerkelijk zijn, maar die paraplu van het Christelijk geloof toch als heilzaam ervaren.

Het personeel, de bestuursleden, zij willen de kinderen graag positief bijstaan in de groei naar volwassenheid.

Dat was zo, dat is zo en we hopen dat het ook zo kan blijven.

Honderd jaar Christelijk onderwijs, honderd jaar de school van ouders, honderd jaar met vallen en opstaan, een school met God.